Добавил(а) Administrator
06.07.11 20:49 -

БетIер къулун хIурмат гьабула

АнцI-анцI соназдасанги гьоркьоб къотIулеб гьечIо КIудияб ВатIанияб рагъул дандерижи. Жакъа, гьеб кьогIаб питнаялъул кьвагьи гьоркьоб къотIаралдаса 49 лъагIел свераpаб мехалдаги загьирлъулел руго дол соназул рагъул гIахьалчагIазул цIиял цIарал. Гьединазул цояв ккола Калининаулалдаса ГIумаров Висарби.

1942 соналъул 1 январалда ВатIан цIунизе росу, районцоялгун ахIарав гьев Грузиялъул Гори шагьаралде ккана. Гьенир лъабго моцIалъги ругьун гьарун ритIула Украиналъул тIоцебесеб фронталде. Гьенире цадахъ ккарал Дилималдаса Мада ва ГIалимпаша лъукъун гьесдаса ратIалъула Висарбил рагъул нух абуни байбихьула цо гьитIинабго росулъан.

В. ГIумаров гъорлъ вагъулеб лъелалзул полк гIемер хисардизе ккана. Гьаваялдасан сомолетаз бомбаби рехун тушманасул дандечIей хвезабурал бакIазда ахирисеб кьаби щвезабизе кколаан гьезул полкалъ. Гьеб букIана хIаталдасан ун захIматаб, гIумруялъе хIинкъи бугеб иш.

Гьедин рагъулаго щвана Харьковалда аскIоре. Гьеб промышленнияб шагьаралда ханлъи гьабулеб букIана тушманас ва гьеб нилъехъе биччан гуртIиялъе рагъул цIикIкIараб къуват цIунун букIана гьелда жаниб. Нилъер командованиялъул буюрухъ бачIана гьеб немцаздаса эркен гьабизе. Гьеб бюрухъ тIубазабиялъе гIоло гьабураб тIоцебесеб гьужумалъ кинаб букIаниги хIасил кьечIо. Гьелде тIадеги нилъер рагъухъабазулъ камиял ккана.

Гьеб мехалда лъазабуна шагьаралда жаниб бугеб тушманасул къъуват, тылалдаса бачIана тIадеги къуват ва кутакал гьужумал гьаруна. Гьедин ккараб рагъулъ тушман хIажатавлъун ккана чIварал нус-нус солдатал гъоркьги тун, дагьалги чIахIиял камиялги кколаго Харьков эркен гьабизе.

Рагъул нух гьелъул гIахьал чагIазе киданиги букIинчIо бигьаяблъун. Цо-цоял щварал ругъназдалъун кидагоялъе нилъедаса ратIалъана, цо-цоял абуни гьел сах гьарун нилъгун руго. Гьедин тушманасул гула хьолбохъан инчIо Висарбидаги. 1943 соналъул хасало ругьана хIатIал. Цин госпиталалда вегана ва хадув тIубанго сахлъи

щулалъизегӀан рукъове витӀана. ГӀемерал моцӀаз рокъовги вукӀун, хасаб комиссиялъ бегьулилан ччӀезавун живго вагъулев вукӀарав часталде тӀадвуссана.

Рагъал унел рукӀана гӀассиял, ракьул щибаб кесекалъе гӀоло, щибаб тунка-хӀусиялде гӀахьаллъулев вукӀана В. ГӀумаровги. Гьедин вагъулаго, рагъ лъугӀине лъагӀел хутӀараб мехалда, ай 1944 соналъул 9 маялда квегӀаб бугьналага лъукъана гьесул. Маялъул ахираталде щвезегӀан сахлъизавуна ва рагъ лъугӀаралдасаги анлъго моцӀалъ гьенивго хутӀана.

- Гьанже цо-цояз битӀахъе абула «нуж ниже гӀолойищ рагъаралилан». РакӀ пашманлъизабула цо-цо гӀолохъабаз рагъулаб хъулухъалдаса инкар гьабунин рагӀиндалги. КигӀан захӀматин абуниги доб мехалъгӀанго квеш батиларо гьанже.

Улкаялъул жибго-жиндаго чӀей халкъалъул эркенлъи цӀунун вачӀун хадувги захӀматалъул бигьаяб нух тӀаса бищичӀо гьес. 23 соналъ вехьлъи гьабуна.

Дунялалъул кӀиабилеб рагъул районалда ругел цогидал гӀахьалчагӀигогӀадин социалияб рахъалъ цӀунун вуго Висарбиги. БачӀуна цӀикӀкӀараб къадар пенсиялъул кумек гьабула цӀул-тӀурччиялъ, электро-энергиялъул рахъалъ. ГӀумруялъул 78 сон бгониги жаналда, тириго, щулияб сахлъигун вуго Висарби. Баркизин гьесда КӀудияб ВатӀанияб рагъулъ нилъер халкъаз бергьенлъи босаралдаса 49 сон тӀубай, гьаризин гьесие жеги щулияб сахлъи, хъизан-лъималазулаб талихӀ. Гьев мустахӀикъав вугелъул нилъеца бетӀер къулун хӀурмат гьабизе.

С. МухӀамадов

Г »Чапар» 07.05.1994 с., 19